

OGE JISQS BỤ NWAOKORO
Luk 2:40-52; Mak 6:1-6; Jọn 7:14-16
IHEÒMÙMÙ 15 - Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “N'ihi na esitere n'aka Moses nye iwu Chineke; amara na eziokwu sitere n'aka Jisus Kraist bia” (Jọn 1:17).

I Ijè JisQS Na Ndị Mụrụ Ya Maka Ememengabiga

1. Ntoputa Ya, dika nwata, nime amamihe na amara Chineke, Luk 2:40; Jọn 1:14, 17
2. Omen'ala nke ndị mụrụ Ya ijé Ememengabiga na nrubeisi nye Iwu, Luk 2:41; Opupu 12:23, 24
3. Njérú O jéruru Jerusalem n'ihi ememe ahụ, mgbe O dì arọ irinaabụ, Luk 2:42; Opupu 34:23

II Mpụtaihè nke JisQS N'iru Ndị ọzízí nke Iwu

4. Nwata ahụ funariri ndị mụrụ Ya mgbe ha naalaghachị ebe ha nke bụ Nazaret, Luk 2:43-45
5. Ahụ Ya n'uloukwuu Chineke ka O naanụ, náajụ kwa ndị ọzízí ajuju, Luk 2:46; Aisaia 11:2
6. Ibobo nwurụ ndị ahụ niile n'arụ n'ihi nghọta na amamihe Ya, Luk 2:47; Matiu 13:54

III Ọkù Nke JisQS Náaghaghị Izá Dị ka Nwaokoro Maka Ozi Edunyere Ya

7. Mbá obiumeala nne Ya baara Ya n'ihi otú O si nogide n'obodo ahụ. Luk 2:48
8. Nzaghachi nke JisQS na Ya aghaghị idị n'ihe nke Nna Ya, Luk 2:49; Mak 3:35; Jọn 9:4
9. Aghotaghị nzaghachi Ya. Ótútó Ya nime amamihe na n'anụarụ, Luk 2:50-52; Ilu 3:13

IV Ọlụ aka JisQS Tupu Ijéozi Ya Amalite

10. Akuzirighị JisQS “iheòmụmụ” nke ndị Farisi na ndị odeadwukwọ, Jọn 7:14-16
11. Amamihe na óké ọlụ Ya niile mere ka ibobo nwụo ndị ahụ n'arụ, Mak 6:1, 2; Matiu 8:27
12. Ncheta ha chetara ọluaka Ya mbụ - n'ebe ha nọ, O bụ náání onyeökà, Mak 6:3-6

NKOWA DỊ ICHEICHE

Ozioma Matiu na Luk gwara anyị ọtụtụ ihe banyere ọmụmụ JisQS na mgbe O dì na nwata, akụkọ nke mere oge Christmas (Krisimasi) ka ọ dì nsọ, nke ghewokwara ihe OnyeKraist ọ bụla hụrụ n'anya nime obi ya. N'ezie, ọ pürü idị otú ahụ; n'ihi na ọmụmụ nke JisQS, bụ ihe webatara mmalite nke ọgbọ ọhụ, bụ ọgbọ nke ụṣụ nke ndịmmụozị koro ihe banyere Ya site n'Eluigwe n'abalị ahụ anaapughị ịchezo.

Agwaghi anyị ọtụtụ ihe banyere oge JisQS bụ nwaokoro. Náání ihe mere mgbe O dì na nwaokoro edepütara nime Baibul, bụ mgbe O pütarị n'iru ndị ọzízí nke iwu nime Uloukwuu Chineke. Ma enwere ebe olenaoles rụtụrụaka mgbe JisQS malitesiri ijéozi Ya, nke náatụaka n'oge O dì na nwata. Ma ihe nkowà ndịa, ọ bụ ezie na ha dì olenaoles, ha bụ ihe óké ọnụahịa; n'ihi na ihe ọ bụla anyị naamụ banyere JisQS naeweta iħun'anya Ya nime obi anyị niile karịşa.

Obịbịa mbụ JisQS bijara nime ụwa a, bụ n'oge ndị Israel daghachiriazụ kpamkpam, site n'onyeisi nchụajà rue n'onye ntà. Ma ọ dì kwa ụfodụ nime ha náatukwarị egwù Chineke, mmadụ ndị dì ka Josef na Meri, bụ ndị mụrụ JisQS, ndị jiri ikwesi ntukwasịobi debe ihe niile Chineke nyere n'iwu, náeje kwa Jerusalem kwa arọ maka idebe oriri ememe Ngabiga. JisQS, wee site n'uzo dì otú a bürü onye topütara n'ezínaulọ ndị náasopurụ Chineke, ndị mụrụ Ya kpokwara Ya gaa oriri Ngabiga mgbe O dì arọ irinaabụ. Mgbe ndị mụrụ Ya naalaghachi n'ala ha bụ Nazaret, ha chọputara mgbe ha jere ijè otú ụboghị na JisQS esoghị n'usùn ha, n'ihi na O nogidere na Jerusalem. Ma ebe ọ naewute ha na O soghi n'etiti ha, ha wee laghachi n'obodo ahụ, emesia, ha wee hụ Ya n'Uloukwuu Chineke, ka O nodụrụ n'etiti ndị ọzízí iwu “nānu okwu-ha, nāju kwa ha ajuju.”

Ihe Luk dere banyere ihe a mere n'Uloukwu Chineke dì mkpirikpi, ma ọ naekpughere anyị ọtụtụ ihe banyere JisQS. Ọtụtụ ndị Ju ahụghị iheozọ nime Ya, ma ọbụghị náání na O bụ, “nwa onye-ökà,” náagbanyeghi na ọtụtụ ihe dì ebube mere n'omụmụ Ya. Ma Meri atugharịwo ihe ndịa nime obi ya, ma otú ọ dì, ọ matara na JisQS karịri ịbü náání ọkpara ya. Otú ọ dì n'iju anya ha mgbe ha chötara Ya n'Uloukwu Chineke o weere obi dì umeala baará Ya mbá: “Nwam, gini mere I meso ayi otú a? le, nna-Gi na mu onwem nāchọ Gi n'obi ufu.” Ma nkowà dì omimi dì nime ọzízá nke Nwaokoro ahụ nyere, “unu amatagh na aghaghị idị n'ihe nke Nnam?”

Ọzízá a naegosi na JisQS, ọbụná mgbe O dì arọ irinaabụ, enwewo ọkpukpọ dì nsọ site n'Eluigwe maka ozi ahụ nke ejị n'ihi ya zite Ya nime ụwa. “Aghaghị idị n'ihe nke Nnam.” Lee, nkowà dì ebube dì nime okwu ndị ahụ! Ọkù a dì Ya óké mkpà karị ozi ọ bụla O gaejere nna, nne, maqbụ èzínaulọ, ọ bụ ezie na O nọ n'okpuru nna

Ya na nne Ya nke ụwa a, n'ihi na anyị gurụ site na Luk 2:51, "O we so ha rida, bia rue Nazaret, O we nödu n'okpuru ha." Nke a naechetara anyị ihe dí omimi n'akwukwozi ahụ edegaara ndị Hibru banyere Jisọs: "N'ihi nka mgbe O nābia n'uwa, O si, Àjà achuru banyere nmehie, ha abugh ihe di Gi ezi nma: Mgbe ahu ka M'siri, Le abiautom (N'akwukwo-npiakota ka edeworo ihe banyerem) Ime ihe I nāchọ, Chineke."

Ihe a náakpali mmuo banyere Nwaokoro a bụ Jisọs nime Ụlọukwu Chineke kwesirị ibara anyị urù dí ukwu karị iwere ya díka náánị akukọ dí ụtọ. Jisọs kuziri n'oge niile nke ijéozị Ya, na ọkpukpokòkù nke dí ọsosọ aghaghị ịbjara ezi onye ọ bụla náesouzọ Ya. Ma OnyeKraist ọ bụla nke náekwere ka èzínaulọ, maqbụ ikwunaibe, maqbụ olu ya were ọnọdu Chineke, atufuwo akàrà nke ịbü onyenáesouzọ nke Onyenweanyị Jisọs Kraist. Mgbe Chineke naekwuokwu o kwesirị ka egee ntị n'olu Ya.

Eziokwu ọzọ dí mma dí kwa ebube ka ekpugheere nime ihe nkowaputa a. Agwaghị anyị ọtụtu ihe nime Baịbul banyere ịga ụlọakwukwọ nke Jisọs. O gaabụ na Ya na ụmụntakirị ụfodụ esowo gaa ụlọakwukwọ na Nazaret, Ya Onweya, n'ezie, gaabụ kwa Onye akuziworị igugharị Iwu Moses n'ụlọ mgbe niile; n'ihi na ọ bụ olu díri ndị Israel ikuziri ụmụ ha Iwu ahụ, ọbụna díka ọ bụ olu díri ndị nnenanna ndị Israel ikuziri ụmụ ha ụkpuru na iwu niile nke Jisọs. O bụ ihe doroanya na azüliteghị Jisọs díka Pol, n'ihe "ònìmìmụ" nke ndị odeakwukwọ na ndị Farisi, n'ihi na ndị ọzízí a, naeleda ndị Galili ahụ anya, bụ ndị Jisọs bi n'etiti ha, díka ndị náamaghị akwukwọ na ndị anaazughịazzụ. Ma mgbe nwata arọ irinaabụ nke a batara nime Ụlọukwu Chineke, Ya na ndị ọzízí ahụ wee malite ịkpariتا ụkà, ibobo nwụrụ ha niile n'arụ -- ọle ebe ka amamihe nwaokoro a si? Ọbụna n'oge ijéozị Ya, o juru ndị Ju anya: "Onye a, ọ si aña mata akwukwọ ri nne, n'ebe ọ digh mgbe O muworo akwukwọ?" "Nwoke a, ọ bugh onye-òkà ahu, nwa Meri, na nwa nne James, na Joses, na Judas, na Saimon?"

Mmehie mere ka ha kpueisi nke ukwu nke mere na ha amaghị na Onye ha naahúanya karịri mmadụ efu. Ha matara ná ntakirị na nghọta Ya na amamihe Ya sitere n'ebe karịri ụlọakwukwọ nke ndị Ju elu maqbụ amamihe nke sitere n'ebe ndị Sanhedrin. "N'ihi na edewo ya n'akwukwonsø, sị, M'gāla amam-ihe nke ndị mara ihe n'iyi, Mgāju kwa nghọta nke ndị nwere nghọta." O bụ ezie na ha nüṣụ amamihe Ya, hụ kwa olu ukwuu niile O lụrụ, ma ha amataghị na O bụ Okpara Chineke ka ha naahú, Mesaia ahụ ekwere ná Mkwà, Onye mgbaputa nke ụmụmmadụ, Onyenzoputa nke ụwa niile. Asị na ha matara, ha agaghị akpogide Ya rịj n'obe. "Ma unu onwe-unu sitere na Ya dí nime Kraist Jisus, Onye ghørø amam-ihe nye ayi site na Chineke, bu ezi omume, na ido-nsø kwa, na ngbaputa."

AJUJU DỊ ICHEICHE

1. Ọlee ebe Jisọs biri mgbe O bụ nwaokoro?
2. Ọlee ndị bụ nna Ya na nne Ya na ụmụnnne Ya ndíkom na ụmụnnne Ya ndínyom?
3. Gịnjị bụ olu aka Ya díka nwata na nwa okorobịa?
4. Ụdị iheònìmìmụ dí añaa ka akuziiri Ya n'ụlọ ha?
5. O dí ihe ngosi dí na Baịbul nke náezị na O mürü iheònìmìmụ dí elu díka Pol Onyeozi?
6. Ọlee otú anyị pürü isí kowaa ebe "amam-ihe na nghọta" nke O gosipütara n'Ulọukwu Chineke mgbe O dí arọ irinaabụ si bia?
7. Gịnjị mere O jiri nögide na Jerusalem mgbe Nna Ya na Nne Ya naalaghachi n'obodo ha?
8. Gịnjị bụ ọzízí nke i mọtara site ná nzaghachi nke Jisọs nyere Nne Ya. "Unu amatagh na aghaghị idì n'ihe nke Nnam?"
9. Gịnjị bụ omume ndị ọzízí iwu ahụ, n'ebe ndị Galili ahụ nọ ndị Jisọs bi n'etiti ha, banyere mmụta?